

VAD GÖR SFEF I HÖST?

Under fredagen gav SFEFs förbundssekreterare Benny Hellis ombuden vid Hagabergsmötet en beskrivning de aktiviteter, som man planerar att genomföra under höstterminen.

Benny Hellis, SFEF

Ett fackligt studiematerial hoppas man skall komma till användning ute på skolorna. Det skall aktivera elever och lärare tillsammans.

Ett arbetsmaterial med frågeställningar kring studieomdömet är under utarbetande. Man kan anta att det även kommer att beröra problemet med jämförbarhet mellan skolorna.

Arbetsmiljölagen gäller från 1 juli även för elever. Det behövs information och utbildning till alla, speciellt noggrann till ev elevvalda skyddsassistenter.

Kooperativ, bl a för ekonomisk utjämning mellan eleverna, vill man få till stånd ute på skolorna. Benny Hellis är SFEF-ansvarig för kooperativen och ger i denna artikel en inledande beskrivning.

Privata, kommersiella intressen blir allt aktivare i sin vinstjakt. De, som spekulerar i snabba vinster, drar sig inte för att göra skolan och därmed även folkhögskolan till marknad för sina produkter. Många folkhögskolor kan ge exempel på detta.

De enda, som kan hejda kommersialismens intåg på våra folkhögskolor är eleverna och personalen själva.

Att elever vill ta tillvara sina egna ekonomiska intressen för detta ändamål är inget unikt. Många sådana ekonomiska föreningar finns redan i dag. På många folkhögskolor sköts kiosk och markenterverksamheten av elever och personal, tyvärr oftast slappt och slentrianmässigt utan demokratisk kontroll. Många affärsrörelser är dessutom olagliga, då de inte redovisar moms

för sin verksamhet.

Detta sammantaget är inte tillfredsställande. Vi inom folkhögskolan talar ofta om att folkhögskolan skall ha samhällskontakt, verkligen skall in i skolan. Att bilda ett folkhögskolekooperativ är ett utmärkt exempel om man vill byta ord mot handling. En folkhögskola har försökt att ge sig på ett sådant projekt - Jära folkhögskola.

På Jära folkhögskola beslutade elevkår, styrelse, lärarråd att ett kooperativ skulle startas. Detta arbete inleddes med att SFEF tillsammans med KF arrangerade en tre dagars kurs för elever och övriga inom skolsamhället. Resultatet av kursen blev att deltagarna fick en bred inblick i kooperativ ideologi, både nationellt och internationellt samt tips om hur man eventuellt skulle kunna om-sätta dessa teorier praktiskt på Jära.

Nästa steg: stadgar och handlingsprogram!

Nu gäller det att inte centralisera verksamheten utan se till att alla berörs. Efter diskussioner kom Jära fram till följande organisationsmodell: en vald interimsstyrelse utarbetade ett grundförslag till stadgar och handlingsprogram. Detta gick ut på remiss till samtliga grupper inom skolan, exempel på grupper är klasser, lärarråd och styrelse. Det innebär att deltagarna här fick tillfälle att sätta sig in i vad en remiss är och hur en sådan skall utformas. Interimsstyrelsen sammanställer remissvaren och skriver en proposition till föreningsstämma. Mot "proppen" finns tillfälle för enskilda att rikta motioner. Slutligen fastställer stämman under mötestekniskt riktiga former stadgar och handlingsprogram.

Det hela kan verka byråkratiskt, men finessen med detta är att alla skall veta vad en proposition, motion, remiss och föreningsstämma är för något för att kunna behärska dessa instrument när de efter avslutad skoltid skall ut och påverka samhället aktivt.

Allt arbete integreras naturligtvis in i undervisningen, bokföring på matematiken, protokoll på svenskan, stämmor och möten på samhälls-kunskapen o.s.v.

Detta experiment, som för Jära folkhögskola skulle ha inneburit:

Ekonomisk utjämning mellan eleverna.

Verkligheten in på ett naturligt sätt i skolarbetet.

Gränser mellan utbildningslinjer uppluckras.

Det eventuella överskottet skulle tillfalla dem, som gjort sina inköp i kooperativet.

Prissättning efter behov och ej efter profitmaximering.

Tyvärr måste detta intressanta experiment avbrytas p.g.a. Järas konkurs, men erfarenheterna från detta skolkooperativ är så pass goda att SFEF är berett att pröva exemplet på flera folkhögskolor.

En erfarenhet, som är gjord, är att det är stora svårigheter med kontinuiteten p.g.a. att eleverna i regel går högst 3 år på folkhögskola. Det innebär att lärare och övrig personal måste kopplas in mer aktivt för att på så sätt garantera kontinuiteten. Ett första steg är att SFHL kommer att inbjudas till de kurser, som SFEF kommer att anordna om folkhögskolekooperativen under 1978-79.

Om ni vill ha mer information om kooperativen hör av er till undertecknad eller SFEF:s förbunds-expedition. Ett tips, bjud in SFEF och KF till en temadag om elevkooperativ. Vi kan inte lova att vi startar ett, men vi garanterar en livlig debatt.

Benny Hellis